

AY-KOULUTUSOHJELMAT OAJ 2026

Yksityisen opetusalan opetushenkilöstön tes Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten opetushenkilöstön tes

Nämä sopimuskoulutusohjelmat koskevat yksityisen opetusalan ja aikuiskoulutuskeskusten opetushenkilöstön ay-koulutuksia vuonna 2026

SOPIMUSTOIMINNAN JA TYÖLAINSÄÄDÄNNÖN PERUSOPINNOT (SOLA) 1.osa 2 pv, 2.osa 3 pv, 3.osa 2 pv

osa 1 17.-18.9.2026 Helsinki

osa 2 25.-27.11.2026 Helsinki

osa 3 vuonna 2027 ja ajankohta sovitaan erikseen

Tavoite

Sopimustoiminnan ja työlainsäädännön perusopintojen tavoitteena on antaa uusille pääluottamusmiehillä, luottamusmiehillä ja varaluottamusmiehillä valmiuksia paikallistason sopimustulkintoihin sekä tutustumme tarvittavissa määrin työlainsäädäntöön, työsopimuslakiin ja paikalliseen sopimiseen, tulkintojen ja erimielisyyksien käsittelyyn sekä tietoutta työmarkkinajärjestelmän rakenteesta ja toiminnasta. Lisäksi koulutuksen tavoitteena on taata luottamusmiehillä riittävät tiedot ja taidot luottamustehtävän sisällöstä, vastuista ja oikeuksista sekä oman sopimusalan paikallisesta yhteistoiminta- ja neuvottelutoiminnasta. Perusopintokokonaisuuteen sisältyy myös neuvottelutaidon koulutusosio. Koulutuksen yhtenä tavoitteena on mahdollistaa opettajien edunvalvontaa hoitava luottamusmiesverkosto.

Toteutus

Sopimustoiminnan ja työlainsäädännön perusopintojen kokonaisuus toteutetaan monimuoto-opetuksena, jossa kolme lähiopetusjaksoa tukevat verkkoalustalla suoritettavat välitehtävät. Kurssin sisältöjä kohdennetaan eriyttämällä kurssille osallistujat työehtosopimusten/työehtosopimuksen sovellettavan oppilaitoskohtaisen liitteen mukaisesti. Kurssin kolmas jakso toteutetaan myöhemmin. Jakson toteutuksesta ja sisällöstä sovitaan erikseen vuoden 2026 syksyllä. Kolmelle kurssin osalle osallistuneet saavat suorituksestaan todistuksen, jossa kurssin laajuus arvioidaan opintotunteina.

Kohderyhmä

Uudet pääluottamusmiehet, luottamusmiehet ja varaluottamusmiehet. Sekä sellaiset luottamusmiehet, jotka eivät ole aiemmin osallistuneet SOLA-koulutuksiin.

Sisältö

1. lähijakso: Perusteet 2 pv kesto

- 1 x 45 min. Koulutuksen tavoitteet ja sisältö, tutustuminen
- 2 x 45 min. Työmarkkinajärjestelmä ja OAJ osana järjestelmää
- 3 x 45 min. Luottamusmiehen asema ja tehtävät
Luottamusmiehen tukimateriaaliin tutustuminen
- 3 x 45 min. YT-laki, työturvallisuuslaki ja yhteistoiminta yksityisellä sektorilla

-
- 3 x 45 min. Työehtosopimuksen rakenne ja sisältö
3 x 45 min. Soveltavat tehtävät
Koonti ja arvio lähijaksosta

2. lähijakso: Soveltaen ja neuvotellen 3 pv kesto

- 2 x 45 min. Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus, välitehtävät
5 x 45 min. Työlainsäädännön perusteet
4 x 45 min. Työehtosopimuksen keskeiset määräykset ja työaikajärjestelmät
2 x 45 min. Paikallinen edunvalvonta: paikalliset neuvottelut, paikallinen sopiminen ja erimielisyyksien ratkaiseminen
2 x 45 min. Neuvottelun merkitys ja neuvottelutaidot edunvalvonnassa
3 x 45 min. Neuvotteluprosessi
4 x 45 min. Soveltavia harjoituksia
1 x 45 min. Koonti ja arvio lähijaksosta

3. lähijakso: Soveltaen ja sopien 2 pv kesto (ajankohta on vuonna 2027 ja se sovitaan erikseen)

- 2 x 45 min. Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus, välitehtävät
1 x 45 min. Välitehtävien tarkastaminen, raporttien purku ja vertailu
3 x 45 min. Paikalliset erät ja paikallisen palkkausjärjestelmän kehittäminen
3 x 45 min. Työehtosopimusmääräykset (sairauspoissaolot, perhevapaat ja muut työvapaat, vuosilomamääräykset)
3 x 45 min. Tehtäviä ja harjoituksia em. aiheista
1 x 45 min. Koonti ja arvio opintokokonaisuudesta

SOPIMUSTOIMINNAN JA TYÖLAINSÄÄDÄNNÖN JATKO-OPINNOT 2 pv

18.-19.3.2026 Helsinki

Tavoite

Koulutuksen aikana osallistujat harjaantuvat paikallisen sopimisen ja vaikuttamisen menettelytapoihin ja mahdollisuuksiin. Kurssilla käydään läpi viimeisimmät työehtosopimuksen sopimusmääräysten tulkintaa ja lainsäädännön soveltamista koskevat asiat. Lisäksi vahvistetaan edellisten kurssien ja neuvottelupäivien sisältöjen hallintaa, päivitetään ja syvennetään aiempien edunvalvontakoulutusten asiasisältöjä sekä annetaan tukea ja eväitä paikalliseen neuvottelutoimintaan sekä verkostoitumiseen. Käsittelemme oppilaitoksissa ja opistoissa esille tulleita ajankohtaisia työelämän tilanteita ja haemme niihin yhdessä ratkaisuja. Koulutuksessa syvennyttään mm. palkkaus- ja työaikamääräyksiin sekä ajankohtaiseen neuvottelutoimintaan.

Kohderyhmä

Luottamusmiehet, jotka ovat suorittaneet OAJ:n edunvalvonnan perusopinnot (SOLA-kokonaisuus tai aiempi edunvalvonnan peruskurssi).

Sisältö

- 1 x 45 min. Kurssin avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 2 x 45 min. Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus
- 1 x 45 min. Ajankohtainen lainsäädäntökatsaus
- 1 x 45 min. Työelämän kehittämisen ajankohtaiskatsaus
- 3 x 45 min. Paikallistason sopimusasiat
- 2 x 45 min. Paikallistason neuvottelutoiminnan kehittäminen
- 2 x 45 min. Sopimustulkintaa / soveltavia tehtäviä
- 1 x 45 min. Yhteenvetokeskustelu

PÄÄLUOTTAMUSMIESTEN NEUVOTTELUPÄIVÄT 2 pv

29.-30.10.2026 Helsinki, koko ammatillinen sektori (amm. 2. aste, aikk, tsv ja tpo), koulutus ei koske yleissivistävien koulujen luottamusmiehiä

Tavoite

Pääluottamusmiesten neuvottelupäivillä käsitellään ajankohtaisia sopimusasioita. Lisäksi luodaan toimivia yhteistyösuhteita muiden samalla alueella toimivien henkilöstön edustajien kanssa. Kurssilla käydään läpi työehtosopimusten sopimusmääräysten tulkintaa ja käsittelemme oppilaitoksissa ja opistoissa esille tulleita ajankohtaisia työelämän tilanteita. Lisäksi vahvistetaan edellisten kurssien ja neuvottelupäivien sisältöjen hallintaa sekä annetaan tukea ja eväitä paikalliseen neuvottelutoimintaan sekä verkostoitumiseen. Koulutuksessa syvennyttään mm. palkkaus- ja työaikamääräyksiin sekä ajankohtaiseen neuvottelutoimintaan.

Kohderyhmä ja toteutus

Pääluottamusmiehet, ja sellaisten oppilaitosten luottamusmies, joissa ei ole pääluottamusmiesstatuksella olevaa henkilöä, ja heidän varamiehensä, mikäli varsinainen luottamusmies on estynyt. Tarkoituksena on varmistaa, että kustakin oppilaitoksesta osallistuu yksi henkilö, joka hoitaa luottamusmiehen tehtävää.

Sisältö

- 1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 2 x 45 min. Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus
- 2 x 45 min. Paikallistason ajankohtaiset edunvalvonta-asiat
- 4 x 45 min. Neuvottelupäivien aiheisiin liittyvää työskentelyä
- 1,5 x 45 min. Palkkaus- ja työaikajärjestelmien kehittäminen
- 1,5 x 45 min. Sopimustoiminta ja sen kehittäminen
- 2 x 45 min. Yhteistoiminta luottamusmiestoiminnassa (mahdollisuuksien mukaan TA edustaja)

LUOTTAMUSMIESTEN NEUVOTTELUPÄIVÄT 2 pv

10.-11.3.2026 Helsinki, ammatilliset oppilaitokset ja ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset

7.-8.4.2026 Helsinki, taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö

11.-12.5.2026 Helsinki, yleissivistävät/ yksityiset koulut

Tavoite

Luottamusmiesten neuvottelupäivillä käsitellään ajankohtaisia sopimusasioita. Lisäksi luodaan toimivia yhteistyösuhteita muiden samalla alueella toimivien henkilöstön edustajien kanssa. Kurssilla käydään läpi työehtosopimusten sopimusmääräysten tulkintaa ja käsittelemme oppilaitoksissa, opistoissa tai aikuiskoulutuskeskuksissa esille tulleita ajankohtaisia työelämän tilanteita. Lisäksi vahvistetaan edellisten kurssien ja neuvottelupäivien sisältöjen hallintaa sekä annetaan tukea ja eväitä paikalliseen neuvottelutoimintaan sekä verkostoitumiseen. Koulutuksessa syvennytään mm. palkkaus- ja työaikamääräyksiin sekä ajankohtaiseen neuvottelutoimintaan.

Kohderyhmä ja toteutus

Päälluottamusmiehet, luottamusmiehet ja heidän varamieheensä (mikäli varsinainen luottamusmies on estynyt).

Sisältö

- 1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 2 x 45 min. Edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus
- 2 x 45 min. Paikallistason ajankohtaiset edunvalvonta-asiat
- 4 x 45 min. Neuvottelupäivien aiheisiin liittyvää työskentelyä
- 1,5 x 45 min. Palkkaus- ja työaikajärjestelmien kehittäminen
- 1,5 x 45 min. Sopimustoiminta ja sen kehittäminen
- 2 x 45 min. Yhteistoiminta luottamusmiestoiminnassa (mahdollisuuksien mukaan TA edustaja)

ALUEELLISET TYÖSUOJELUN YHTEISTOIMINNAN NEUVOTTELUPÄIVÄT 2 pv

21.-22.9.2026 Keski- Suomi ja Pohjanmaa
14.-15.10.2026 Etelä-Savo, Etelä-Karjala ja Kymenlaakso
21.-22.10.2026 Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala
28.-29.10.2026 Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu
29.-30.10.2026 Lappi
10.-11.11.2026 Varsinais-Suomi ja Satakunta
10.-11.11.2026 Kanta- ja Päijät-Häme ja Pirkanmaa
12.-13.11.2026 Uusimaa ja Pääkaupunkiseutu

Tavoite

Koulutuksen tavoitteena on päivittää ja syventää paikallisten YT-toimijoiden yhteistoimintaosaamista ja tukea heitä yhteistoimintatehtävissään erityisesti työsuojeluedunvalvonnan osalta. Koulutuksessa käsitellään ajankohtaisia työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen vaikuttavia ilmiöitä sekä paikallisia käytäntöjä ja toimintamalleja.

Kohderyhmä

Työsuojelun yhteistoimintahenkilöt ja muut edustuksellisessa yhteistoiminnassa kuten työsuojelutoimikunnassa/yhteistyötoimikunnassa tai vastaavassa elimessä toimivat työntekijä- ja työnantajaedustajat. Työsuojelukoulutus suunnataan erityisesti työsuojeluvaltuutetuille.

Sisältö

1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
1 x 45 min. Ajankohtaista työelämäasiaa
1 x 45 min. Kasvatus-, opetus- ja tutkimusalan työolot, työyhteisöt ja työpaikkojen toimintamallit
1 x 45 min. Työssä kuormittuminen, työkyvyn tuki ja työterveysyhteistyö
1 x 45 min. Henkilöstövoimavarojen käyttö ja työhyvinvoinnin huomioiminen päätöksenteossa
1 x 45 min. Työsuojelutyön kehittäminen ja työhyvinvoinnin edistäminen yhteistoiminnassa
4 x 45 min Terveys ja turvallisuus työssä/ajankohtaiset teemat
2 x 45 min. Työskentelyä ryhmissä, kokemuksia kentältä + yhteenveto
1 x 45 min. Yhteenvetokeskustelu

TYÖSUOJELUN PERUSOPINNOT 3 x 2 pv

Osa 1 30.-31.3.2026 Helsinki

Osa 2 11.-12.5.2026 Helsinki

Osa 3 20.-21.8.2026 Helsinki

Tavoite

Työsuojelun perusopintojen tavoitteena on, että työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö ymmärtää työsuojelun yhteistoiminnan merkityksen, tietää omat vastuunsa ja velvollisuutensa työsuojelun yhteistoiminnassa, saa valmiuksia ja keinoja työsuojelutehtävänsä hoitamiseen, perustiedot työsuojelulainsäädännöstä sekä sopimuksista ja suosituksista ja tietää, mistä löytää tietoa työsuojelutehtävänsä hoitamiseksi. Koulutukseen sisältyy ennako- ja välitehtäviä.

Kohderyhmä ja toteutus

Työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö. Työsuojelukoulutus suunnataan erityisesti työsuojeluvaltuutetuille.

Sisältö

1. lähijakso

- 1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 1 x 45 min. Mitä työsuojelu on
- 1 x 45 min. Työsuojelulainsäädäntö ja työsuojelun yhteistoimintaa ohjaavat sopimukset
- 2 x 45 min. Työpaikan työsuojelun yhteistoiminta ja työsuojeluyhteistoimintahenkilöstö: tehtävät, vastuut, velvollisuudet ja oikeudet
- 1 x 45 min. Lakisääteinen perehdytys ja sen merkitys työturvallisuudelle sekä terveydelle
- 2 x 45 min. Työn ja työympäristön vaarojen selvitys ja arviointi
- 1 x 75 min. Työsuojelun toimintaohjelma ja muut työsuojelutoimintaa ohjaavat asiakirjat työpaikalla
- 1 x 75 min. Työsuojelun valvonta ja kehittäminen
- 1 x 75 min. Yhteistoimintahenkilöstön puheenvuoro työsuojeluyhteistoiminnasta
- 1 x 45 min. Yhteenvetokeskustelu ja välitehtävän antaminen

2. lähijakso

- 1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 2 x 45 min. Fyysinen kuormitus ja työkyvyn edistäminen
- 3 x 45 min. Työolojen terveys ja turvallisuus: työympäristön altisteet ja työtapaturmien torjunta
- 1 x 45 min. Työsuojelun yhteistoiminnan toteuttaminen ja kehittäminen
- 3 x 45 min. Kasvatus-, opetus- ja tutkimusalan psykososiaalisen, kognitiivisen ja eettisen työkuormituksen tunnistaminen, hallinta ja ennaltaehkäisy
- 2 x 45 min. Epäasiallisen kohtelun tunnistaminen ja hallinta työpaikalla
- 1 x 45 min. Työhyvinvoinnin edistäminen välittömässä ja edustuksellisessa yhteistoiminnassa
- 1 x 45 min. Yhteenvetokeskustelu ja välitehtävän antaminen

3. lähijakso

- 1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 2 x 45 min. Väkivaltatilanteiden ja väkivallan uhan torjunta
- 2 x 45 min. Kone- ja laiteturvallisuus
- 2 x 45 min. Työpaikan työterveyshuoltoyhteistyö
- 1 x 45 min. Välitehtävän purku
- 1 x 45 min. Työsuojelun ohjeet ja menettelytavat toiminnan tukena
- 1 x 45 min. Tilastojen ja raporttien hyödyntäminen työsuojelun yhteistoiminnassa
- 3 x 45 min. Toiminta ja yhteistyö haastavissa yhteistoimintatilanteissa
- 1 x 45 min. Yhteenvetokeskustelu

TYÖSUOJELUN JATKO-OPINNOT 2 pv **13.-14.4.2026 Helsinki**

Tavoite

Koulutuksen tavoitteena on syventää ja täydentää peruskurssilla opittua sekä vahvistaa työsuojelutoimijoiden asiantuntijaroolia ja osaamista työelämän laatua, tuloksellisuutta ja työsuojelun yhteistoimintaa koskevissa asioissa.

Kohderyhmä

Työsuojelun perusopinnot tai laajuudeltaan vastaavan koulutuksen muualla suorittaneet työsuojelutoimijat. Työsuojelukoulutus suunnataan erityisesti työsuojeluvaltuutetuille.

Sisältö

- 1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 1 x 45 min. Ajankohtaista työelämäasiaa
- 2 x 45 min. Yhteistoiminnalla työhyvinvointia
- 1 x 45 min. Yhteistoiminnan ja henkilöstöpolitiikan yhteydet työhyvinvointiin ja tuloksellisuuteen
- 1 x 45 min. Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtaminen
- 4 x 45 min. Terveys ja turvallisuus työssä: ajankohtaiset teemat
- 2 x 45 min. Työskentelyä ryhmissä, kokemuksia kentältä
- 1 x 45 min. Yhteenvetokeskustelu

TYÖSUOJELUN NEUVOTTELUPÄIVÄT 2 pv

Tavoite

Koulutuksen tavoitteena on päivittää, syventää ja täydentää perusopinnoissa käsiteltyjä asioita sekä tukea osallistujia työsuojelutehtävänsä hoitamisessa ja kehittämisessä. Osallistujat voivat myös esitellä työpaikkakohtaisia haasteita ja toimivia toimintamalleja.

Kohderyhmä

Työsuojelun perusopinnot tai laajuudeltaan vastaavan koulutuksen muualla suorittaneet työsuojelutoimijat. Työsuojelukoulutus suunnataan erityisesti työsuojeluvaltuutetuille.

9.-10.9.2026 Työsuojelun neuvottelupäivät yleissivistävä

8.-9.10.2026 Työsuojelun neuvottelupäivät yleissivistävä

16.-17.11.2026 Työsuojelun neuvottelupäivät ammatilliset

Sisältö

- 1 x 45 min. Koulutuksen avaus, tavoitteet ja sisällöt
- 1 x 45 min. Ajankohtaista työelämäasiaa
- 2 x 45 min Työsuojelun yhteistoiminnan kehittäminen
- 1 x 45 min Yhteistoiminnalla työhyvinvointia
- 1 x 45 min. Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtaminen
- 4 x 45 min. Terveys ja turvallisuus työssä/ajankohtaiset teemat
- 2 x 45 min. Työskentelyä ryhmissä, kokemuksia kentältä + yhteenveto
- 1 x 45 min. Yhteenvetokeskustelu

FSL/OAJ förtroendemannakurser 2026

UTBILDNINGSPLAN/ SIVISTA

8-9.4.2026 Tampere / Tammerfors

7-8.10.2026 Tampere / Tammerfors

Två utbildningstillfällen per år, två dagar per tillfälle. Ett tillfälle ordnas under våren och ett tillfälle ordnas under hösten.

Målsättning:

Målsättningen med förtroendemannautbildningarna är att ge förtroendemännen en grundläggande kunskap om den lagstiftning och de kollektiv- och övriga avtal som reglerar lärarnas och rektorerna anställningsförhållanden. Efter kurshelheten ska förtroendemännen ha redskap för att lokalt, vid behov, kunna föra förhandlingar om meningsskiljaktigheter om tolkningen av kollektivavtal. Förtroendemännen ska också ha kännedom om hur avtalssystemet är uppbyggt. Syftet är också att ge redskap att utveckla samarbetet med den lokala arbetsgivaren och att kunna utveckla ett gott samarbetsklimat på arbetsplatserna.

Våren 2026

Innehåll och teman:

- Semester och semesterlagstiftning
- Sommaravbrott och lediga perioder
- Specifika avtalspunkter (t.ex. samplanering, gymnasieresursen, arbetstiden för ansvarsarbete, arbetstidsplaner och uppföljningen av dem)
- Lokala justeringspotter och utvecklandet av lönesystemet
- Praktiska arbetsuppgifter utgående från teman för kursavsnittet
- Aktuell information om avtal och lagstiftning

Hösten 2026

Innehåll och teman:

- Lärares och rektorers rättigheter och skyldigheter enligt avtal och lagstiftning
- Anställning av lärare och rektorer (lärare, timlärare, timlärare i bisyssla), visstidsanställningar och anställningar i anställningsförhållande tillsvidare
- Lönekrav och lönefordringar
- Praktiska arbetsuppgifter utgående från teman för kursavsnittet
- Aktuell information om avtal och lagstiftning
- Sammanfattning av studiehelheten och utvärdering